

Afd. / Møderh
Jørgen Rishøj

/Ja

Dato
29. maj 1986

J.nr.

Modtager/Emne

Nye tider - nye medier

I marts-nummeret fortalte vi kort om de mikrodatamat-programmer, som vi er blevet forslået at arbejde videre med, og i vores langtidsplan (Bibliotekscentralens perspektiver 1986-1990, udsendt til alle biblioteker) har vi beskrevet nogle af de spændende muligheder, den nye teknologi tilbyder.

Det har været en væsentlig forudsætning for vores udviklingsarbejde, at bibliotekerne var indstillet på at udnytte de fordele, der ligger i mikrodatamaterne, og vi har ved besøg i bibliotekerne og på møder kunnet konstatere, at der er en stor lyst til at eksperimentere med nye muligheder.

Udviklingen er ikke gået helt så hurtigt, som vi selv kunne have ønsket. Dette skyldes først og fremmest ressourceknaphed, men vi regner nu med at kunne markedsføre og sælge de første små systemer umiddelbart efter sommerferien. For læserne af dette skrift vil det givet være af størst interesse, at vi har opgivet det såkaldte "disponerings-system" til fordel for et program, der kan løse alle de praktiske rutiner i forbindelse med materialevalg, bestillinger og budgetopfølgning.

BC-indkøb er et program, der håndterer

- materialevalg
- bestillingsprocedurer til leverandører
- kontrol med bestillinger
- budgetkontrol på såvel forbrugt som disponerede beløb
- optælling til biblioteksafgiften

BC-indkøb består af følgende dele

- Bibliografisk register. Her kan man enten selv indtaste de nødvendige data, eller man kan få dem leveret fra Bibliotekscentralen - eller begge dele.
- Anmeldelsesregister. Her indlægges anmeldelser fra anmeldere, evt. BC-deklarationer/
- Bestillingsregister, hvor ordrer oprettes og sammenstilles.
- Udskrifter af lister til bogvalgsmøder, bestillings lister, kontoudtog osv.
- Hjælperregistre over anmeldere, filialer, leverandører, bogbindere, budget
- Generelt forespørgselsprogram, hvor man kan gå ind i de enkelte registre og få svar/udskrifter her og nu på spørgsmål, der ellers ikke kan besvares.

Endelig er der naturligvis en række systemfunktioner, som ikke anvendes i det daglige brug.

BC-indkøb er udviklet efter en kravspecifikation udarbejdet af skolebiblioteksfolk. Men udover at løse specielle skolebiblioteksprocesser kan BC-indkøb anvendes af de fleste biblioteker, fordi de grundlæggende biblioteksfunktioner er ens i ethvert bibliotek.

Denne version, som vil blive tilbudt først, tager hensyn til, at opgaven skal kunne løses på en enkelt diskette. Det indebærer en begrænsning af omfanget af de bibliografiske data (til ca. 600 karakterer), men systemet vil være tilstrækkeligt i langt de fleste mindre biblioteker med et årligt indkøb indtil ca. 2000 nye titler. En større version med mulighed for både større antal bibliografiske data og større tilvækst vil dog blive tilbudt til efteråret.

Det har været væsentligt for os, at systemet skal kunne administreres og styres helt lokalt, men omvendt kommer den væsentligste rationaliseringsgevinst, hvis man kan købe data, der passer til systemet.

Data på disketter

Hidtil har vores dataleverancer til materialevalg bestået af Dansk bogfortegnelse, seddelfortegnelser og BC-deklarationer-/AV-beskrivelser - alt leveret trykt på papir, og bibliotekerne har klippet, klistret, kopieret, siddet med forskellige bunker, brugt regnemaskine og kuglepen. Alle disse tidrøvende processer kan rationaliseres ved at kombinere BC-hjemkald med dataleverancer på disketter i stedet for papir.

Disse data vil være redigerede helt svarende til de trykte informationer, man får idag. Man kan sige, at fastformsproduktet blot er overført fra papir til et nyt medie, disketter.

Denne nye form for salg af vores data vil også blive tilbudt fra efteråret. Vores bestræbelser går på at kunne levere disse data til nogenlunde samme priser, som man betaler i dag, men en lille merudgift må nok forventes. Til gengæld vil der i det daglige kunne påregnes store ressourcebesparelser.

Alt i alt betyder det, at det ønske om at tilpasse BC's produkter til nye distributionsmedier, som har været nævnt de sidste par år i vores langtidsplanlægning, nu vil blive realiseret.

Denne udvikling understreger Bibliotekscentralens rolle som producent af bibliografiske data (databaseproducent). Salg af data er forudsætningen for vores overlevelse, og de teknologiske muligheder for at kompensere for det reducerede salg af fastformsprodukter gennem differentieret salg af vores data er en helt naturlig udviklingslinie for os. Der vil i den forbindelse blive lagt retningslinier for betingelserne for brugsretten for at sikre, at der ikke påføres Bibliotekscentralen (og dermed bibliotekerne) ubillig konkurrence.